

Sygn. akt III AUa 1397/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lipca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Lucyna Guderska

Sędziowie: SSA Dorota Rzeźniowiecka

SSA Jacek Zajązkowski (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Kamila Tomasik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 lipca 2015 r. w Ł.

sprawy **N. S. i P. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.**

o podleganie ubezpieczeniom społecznym,

na skutek apelacji N. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 15 września 2014 r. sygn. akt VIII U 630/14,

- 1. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i stwierdza, że N. S. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym od 27 maja 2013 roku jako pracownik u płatnika składek (...);**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. na rzecz N. S. kwotę 210 (dwieście dziesięć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje.**

Sygn. akt III AUa 1397/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 15 września 2014r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie N. S. i P. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. z 31 grudnia 2013r. stwierdzającej, że N. S. jako pracownik u płatnika składek (...) - P. W., nie podlega od dnia 27 maja 2013 r. ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz ubezpieczeniu chorobowemu, z uwagi na pozorną umowę o pracę, której jedynym celem było uzyskanie wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji zapadło w następującym stanie faktycznym:

Płatnik składek - P. W. prowadzi od 2006 roku jednoosobową pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w Ł., której głównym przedmiotem działalności jest sprzedaż wszelkiego rodzaju farb i lakierów dla odbiorców indywidualnych i przemysłowych, a także naprawa maszyn lakierniczych i urządzeń wykorzystywanych przy lakierowaniu.

W dniu 27 maja 2013r. P. W. zawarł z N. S. umowę o pracę na czas określony od dnia 27 maja 2013r. do dnia 26 maja 2015r. w wymiarze czasu pracy $\frac{3}{4}$ etatu na stanowisku specjalista ds. marketingu za wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 3900 zł brutto. Strony ustaliły w umowie, że miejscem wykonywania pracy będzie Ł. ul. (...). Ponadto strony zastrzegły możliwość rozwiązania umowy za 2-tygodniowym okresem wypowiedzenia przez każdą z nich oraz 2 godziny ponad ustalony dobowy wymiar czasu pracy, 10 godzin ponad ustalony tygodniowy wymiar czasu pracy.

Wnioskodawczyni dostarczyła zainteresowanemu płatnikowi składek zaświadczenie lekarskie z dnia 27 maja 2013 r. o braku przeciwwskazań do wykonywania przez nią pracy na stanowisku specjalisty ds. marketingu.

Przed zatrudnieniem wnioskodawczyni nie istniało w strukturze firmy płatnika składek stanowisko specjalisty ds. marketingu, a kontaktami z klientami i ich pozyskiwaniem, tworzeniem ulotek i projektowaniem logo firmy zajmował się sam P. W..

Zgodnie z pisemnym zakresem obowiązków sporządzonym przez płatnika składek w dniu 27 maja 2013 r. do N. S. na stanowisku specjalisty ds. marketingu należało: sporządzanie baz danych potencjalnych klientów, do których mają być kierowane działania promocyjne, wybór efektywnych form reklamy i pozostałych elementów promocji, projektowanie merytoryczne materiałów promocyjno – informacyjnych, drukowanych lub elektronicznych, pobudzających zainteresowanie towarami, przygotowanie oraz wysyłanie ofert i promocji dla firm zewnętrznych, informowanie klientów o nowych produktach oferowanych przez C., negocjowanie cen związanych z działaniami promocyjnymi, nadzorowanie terminowości i jakości pracy podwykonawców, analizowanie wyników pomiaru efektywności działań promocyjnych i na ich podstawie sugerowanie zmian np. w ofercie firmy, wykonywanie innych poleceń służbowych ściśle związanych z zajmowanym stanowiskiem zalecanych przez pracodawcę. w/w dokument określający zakres obowiązków pracowniczych N. S. podpisała własnoręcznie wnioskodawczyni opatrując swój podpis datą 27/05/2013, a także podpisał go P. W. i opatrzył pieczętą firmową.

N. S., ur. (...), legitymuje się wykształceniem wyższym magisterskim. W 2008 r. ukończyła studia na Uniwersytecie Medycznym w Ł. uzyskując tytuł magistra (...), w zakresie organizacji i zarządzania z wynikiem dość dobrym. Jej dotychczasowe doświadczenie zawodowe kształtowało się w następujący sposób:

- w okresie od 19 września 2005 r. do 2 grudnia 2005 r. pracowała w PPHU (...) jako specjalista ds. marketingu w niepełnym wymiarze czasu pracy $\frac{1}{4}$ etatu,

- w okresie od 12 marca 2009 r. do 29 czerwca 2009 r. odbyła staż w Instytucie Medycyny Pracy im. N. jako asystent techniczny,

- od dnia 5 października 2009 r. pracuje w (...) sp. z o.o. z siedzibą w J. jako sprzedawca, w wymiarze $\frac{1}{2}$ etatu, a miejscem wykonywania jej pracy jest (...) Ł. ul. (...);

- od 15 kwietnia 2011 r. pracuje jako specjalista ds. marketingu w firmie (...) – jest to firma należąca do ojca wnioskodawczyni.

W firmie (...) wnioskodawczyni pracuje wymiarze $\frac{1}{4}$ etatu w godzinach od 17.00 do 19.00 od poniedziałku do piątku, a w (...) sp. z o.o. w weekendy w wymiarze 10 godzin dziennie na pół etatu.

Wnioskodawczyni w związku z opieką nad dzieckiem przebywa jako pracownik (...) na urlopie wychowawczym od 21 marca 2014 r. do 20 lutego 2017 r.

Ze spornego okresu zatrudnienia skarżącej w firmie płatnika składek C. – P. W. została sporządzona dokumentacja pracownicza. Płatnik składek zgłosił N. S. jako pracownika jego firmy do ubezpieczeń społecznych od dnia 27 maja 2013 roku, a z imiennych raportów rozliczeniowych (...) sporządzonych przez płatnika i przekazanych do ZUS wynika, że odwołująca stała się niezdolna do pracy w drugim miesiącu zatrudnienia. Zgodnie z przedmiotowymi raportami wnioskodawczyni:

- od 8 lipca 2013 r. do 15 lipca 2013 r. pobierała zasiłek opiekuńczy z ubezpieczenia społecznego (18 dni),
- od 16 lipca 2013 r. do 22 lipca 2013 r. otrzymała wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy (7 dni),
- od 23 lipca 2013 r. do 9 sierpnia 2013 r. pobierała zasiłek opiekuńczy z ubezpieczenia społecznego (18 dni),
- od 10 sierpnia 2013 r. do 4 września 2013 r. otrzymała wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy (26 dni),
- od 5 września 2013 r. do 27 września 2013 r. pobierała zasiłek chorobowy z ubezpieczenia społecznego (23 dni),
- od 30 września 2013 r. do 18 października 2013 r. oraz od 28 października 2013 r. do 4 listopada 2013 r. pobierała zasiłek opiekuńczy z ubezpieczenia społecznego (18 dni).

W okresie usprawiedliwionej nieobecności w pracy nikt nie zastępował odwołującej w wykonywaniu jej obowiązków pracowniczych w firmie płatnika. Zainteresowany w tym czasie nie powierzył bowiem do wykonania żadnemu innemu pracownikowi swojej firmy obowiązków skarżącej, ani też nie zatrudnił żadnej nowej osoby na jej miejsce na zastępstwo, ale w ogóle zrezygnował z prowadzenia dalszych działań marketingowych, natomiast jeśli chodzi o kontakty z klientami to płatnik sam się tym zajmuje. Odwołująca wykonała na rzecz płatnika m.in. następujące czynności: zaprojektowała wizytówki dla właściciela firmy (...) i dla siebie, opracowała treść listu ofertowego, przygotowała oferty do wysyłki, zaprojektowała ulotki promocyjne, prowadziła korespondencję mailową w sprawie modernizacji strony internetowej firmy płatnika, nawiązywała kontakty w ramach tzw. telemarketingu z potencjalnymi klientami. Wnioskodawczyni jeździła do klientów firmy płatnika korzystając z samochodu służbowego.

Odwołująca miała świadczyć na rzecz płatnika składek codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 14.00 a miejscem wykonywania pracy przez wnioskodawczynię miała być siedziba firmy płatnika składek tj. ul. (...) w Ł.

Odwołująca spotykała się z klientami płatnika do godz. 14.00, ale w praktyce miała elastyczny czas pracy w firmie (...) i swobodę co do tego czym będzie się zajmowała danego dnia i ile czasu na to przeznaczy, a także co do miejsca wykonywania czynności na rzecz firmy płatnika. Ponadto zdarzało się, że część swoich obowiązków wnioskodawczyni wykonywała po godzinach pracy np. odbierała telefony, odczytywała maile. W szczególności wnioskodawczyni sama ustalała osoby, z którymi ma się spotkać, sama do nich dzwoniła i umawiała się z nimi, sama organizowała sobie czas pracy tzn. czas spotkań z klientami i czas pracy przy komputerze. Miała całkowitą samodzielność w zakresie kontaktów z klientami firmy płatnika. Wnioskodawczyni nie sporządzała żadnych raportów, czy też sprawozdań z tego czym konkretnie danego dnia zajmowała się w firmie płatnika, ani z tego ile czasu poświęciła na wykonanie konkretnych czynności. Wnioskodawczyni samodzielnie przygotowała katalog klientów i kontaktów z klientami i nie miała w tym zakresie udzielonych żadnych wytycznych przez płatnika. Odwołująca jako specjalista ds. marketingu w firmie płatnika nie podpisała żadnych dokumentów.

W okresie spornego zatrudnienia wnioskodawczyni spotkała się w czerwcu 2013r. m.in. z nowymi potencjalnymi klientami zainteresowanego M. L. i M. O. (1), którym przedstawiła ofertę firmy płatnika składek. Obecnie firmy prowadzone przez w/w osoby są klientami płatnika składek.

Jeżeli wnioskodawczyni miała coś do załatwienia mogła zakończyć pracę wcześniej. P. W. pomimo sporządzenia w spornym okresie zatrudnienia list obecności w pracy odwołującej w rzeczywistości w ogóle nie kontrolował jej czasu pracy, nie egzekwował od skarżącej tego by przebywała w siedzibie jego firmy przez 6 godzin dziennie, albowiem od początku uważał, że nie było takiej potrzeby. Płatnika interesowało jedynie to by skarżąca znalazła nowych klientów. Płatnik nie kontrolował pracy skarżącej na bieżąco, a w szczególności nie kontrolował godzin pracy skarżącej, ani tego jakie konkretnie czynności wykonała danego dnia w pracy. Płatnik składek był zainteresowany jedynie efektami pracy odwołującej w związku z czym nie udzielał jej żadnych wskazówek ani wytycznych co do tego jak ma wykonać zlecane jej zadania, jak również nie modyfikował na bieżąco zleconych jej zadań pozostawiając jej całkowitą swobodę decyzją w tym zakresie. Sposób w jaki wnioskodawczyni miała osiągnąć cel, a także miejsce i czas wykonywania czynności dla

firmy płatnika zupełnie nie interesowały P. W.. Część swoich obowiązków wnioskodawczyni wykonywała u siebie w domu, na swoim prywatnym komputerze, a płatnikowi pokazywała jedynie efekty swojej pracy za pomocą nośnika informacji pendrive. W szczególności płatnik pozostawił wnioskodawczyni całkowitą swobodę decyzji co do tego jak mają wyglądać wizytówki jego firmy.

Aktualnie wnioskodawczyni nie pracuje i przebywa na urlopie wychowawczym.

Zgodnie z rozliczeniem za 2012 r. koszty związane z prowadzeniem przez płatnika składek działalności gospodarczej wyniosły (-) minus 296557,88 zł a dochód 12406,55 zł.

Zgodnie z rozliczeniem za 2013 r. koszty jakie poniósł płatnik w związku z prowadzeniem swojej działalności gospodarczej wyniosły (-) minus 290.080,75 zł, dochód 23.041,92 zł.

Ze służbowej skrzynki mailowej odwołującej o adresie „natalia.colorservis@wp.pl” była prowadzona w listopadzie imieniu firmy płatnika korespondencja mailowa przez skarżącą.

Zgodnie z ewidencją pracowników zatrudnionych w C. – P. W. w latach 2012 - 2014 w firmie płatnika, poza N. S. pracowali: M. H. na podstawie umowy o pracę na czas określony na stanowisku sprzedawcy za wynagrodzeniem miesięcznym 1344 zł, który nie przebywał na zwolnieniach lekarskich oraz M. K. na podstawie umowy o pracę na czas określony na stanowisku sprzedawcy – zaopatrzeniowca za wynagrodzeniem miesięcznym 1600 zł, która nie przebywała na zwolnieniach lekarskich.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że N. S. od 27 maja 2013r. świadczyła na rzecz pracodawcy pracę osobiście i za wynagrodzeniem, jednakże praca ta nie była wykonywana na zasadzie podporządkowania i pod kierownictwem pracodawcy. Tym samym strony nie łączył stosunek pracy w myśl art. 22 § 1 k.p., a zawarta pomiędzy N. S. a P. wyrwasem - C. umowa o pracę była umową pozorną i jako taka jest nieważna w świetle art. 83 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Z tego też powodu N. S. nie spełniała warunku do objęcia ubezpieczeniami społecznymi pracowników w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 205 z 2009r., poz. 1585 – tekst jednolity ze zm.), od dnia 27 maja 2013r., bowiem w tym okresie nie była osobą pozostającą w stosunku pracy zgodnie z art. 8 ust. 1 tej ustawy. W tym stanie rzeczy, zaskarżona decyzja jest prawidłowa, a odwołanie jako bezzasadne podlega oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W apelacji ubezpieczona, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżyła ten wyrok w całości, zarzucając:

1.naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, a to art. 233 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c., polegające w szczególności na dowolnej a nie swobodnej ocenie materiału dowodowego i na braku wszechstronnego jego rozważenia, poprzez:

- bezzasadne pominięcie zeznań N. S. w zakresie powierzonych jej w C. P. W. szczegółowych i skonkretyzowanych zadań, które stanowiły wytyczne w zakresie pracy w firmie, ciągłej i codziennej pracy dla C. w dniach obecności w pracy, czynnościach wykonywanych na rzecz i ryzyko P. W., korzystaniu przy wykonywaniu pracy ze służbowego auta, codziennych uzgodnień z pracodawcą co miało się znaleźć w wykonywanych przez wnioskodawczynię materiałach oraz w zakresie kontaktów z klientami;

- dowolną interpretację słów P. W. i wybiórczy dobór jego wypowiedzi, który wprowadził, że nie egzekwował siedzenia przy biurku, oraz że wnioskodawczyni miała swobodę w zakresie sposobu pozyskiwania klientów, co w konsekwencji doprowadziło Sąd do błędnego ustalenia, że okoliczności te świadczą o braku podporządkowania pracowniczego, w sytuacji gdy P. W. wskazywał również, że istotą pracy N. S. było poszukiwanie klientów, i wyniki w tym zakresie, a praca ta może być wykonywana na różne sposoby - zza biurka, ale również w ramach „pracy w terenie” jako marketing bezpośredni, że ustalał z pracownicą terminy do kiedy miała wykonać dane czynności, np. wizytówki,

ulotki, że weryfikował jej rozmowy z potencjalnymi klientami, że w efekcie pracy wnioskodawczyni nawiązał kontakty z nowymi firmami;

- dowolną interpretację słów P. W., że wnioskodawczyni nie wykonywała pracy na rzecz płatnika w jego firmie, że nie było dla niej pracy (k. 11 uzasadnienia), w sytuacji gdy P. W. zeznał, że wnioskodawczyni nie wykonywała pracy w siedzibie firmy, lecz u klienta, że jeździł wraz z wnioskodawczynią do klientów, zaś P. W. pokazywał jak praca w jego firmie wygląda;

- bezzasadne pominięcie dowodu z zeznań świadka M. L., który zeznał, że wnioskodawczyni kontaktowała się z nim jako pracownik firmy (...), przedstawiając ofertę firmy telefonicznie, a potem osobiście przedstawiając foldery, że pracowała również w siedzibie firmy, podczas spotkania z P. W.;

- bezzasadne pominięcie dowodu z zeznań świadka M. O. (2), który zeznał, że wnioskodawczyni kontaktowała się z nim jako pracownik firmy (...), przedstawiając ofertę firmy telefonicznie, a potem osobiście przedstawiając cennik usług i materiały reklamowe, że dzięki temu nawiązał współpracę z C.;

- sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego uznanie, iż skoro w firmie (...) nie było dziennych raportów i sprawozdań, to jest to równoznaczne z brakiem kontroli pracodawcy nad pracownikiem, w sytuacji gdy w firmie tej, należącej do kategorii mikroprzedsiębiorców, w przypadku większości stanowisk pracowniczych, istotne są rzeczywiście wykonywane działania pracownika, które są na bieżąco kontrolowane bezpośrednio przez pracodawcę i przez niego akceptowane bądź nie;

- zaniechanie analizy przychodów – które były znaczne, zaś skoncentrowanie się jedynie na kosztach, w sytuacji gdy dokumenty księgowe wskazują, że zarówno przychody firmy (...) jak i dochody w roku 2013 wzrosły w stosunku do roku 2012, zaś kondycja finansowa firmy pozwalała na zatrudnienie pracownika;

- pominięcie faktu, że listy obecności wystawia pracodawca, zatem błąd pisarski w niej zawarty nie powinien obarczać wnioskodawczyni i wpływać negatywnie na jej sytuację. Poza tym prowadzenie list obecności w mikroprzedsiębiorstwach nie jest obowiązkowe;

- sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego uznanie, że skoro korespondencja prowadzona przez wnioskodawczynię nie zaowocowała w praktyce wykonaniem strony płatnika, to należy uznać, że nie była wykonana w ramach stosunku pracy, podczas gdy N. S. działała na rzecz i ryzyko swego pracodawcy, poświęcała na to swój czas nawet poza godzinami pracy - chcąc znaleźć dla pracodawcy jak najkorzystniejsze rozwiązanie, co świadczy o silnym zaangażowaniu wnioskodawczyni w powierzone jej przez pracodawcę zadania i poważnym podchodzeniu do powierzonych jej obowiązków;

- nadinterpretację słów P. W. - k. 25, który nigdy nie zeznał, że w ogóle nie wymagał od skarżącej by świadczyła pracę w reżimie podporządkowania pracowniczego co do miejsca i czasu, lecz wskazał że pozostawił pracownicy swobodę, ale rozliczał ją z wykonanej pracy, akceptował bądź nie czynności wnioskodawczyni i kontrolował jej działania w ramach bezpośrednich rozmów co do kierunków działań wnioskodawczyni;

- pominięcie zeznań P. W., który szczegółowo uzasadnił motywy zatrudnienia wnioskodawczyni, wskazując na chęć scedowania części obowiązków w zakresie pozyskiwania klientów, działań marketingowych na inną osobę, oraz rozszerzenia zakresu działania firmy;

2. naruszenie prawa materialnego, to jest:

- art. 22 § 1 i § 1¹ k.p. w związku z art. 2 k.p., poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że przepisy te nie mają zastosowania w niniejszej sprawie, a odwołującej się nie łączył stosunek pracy z C. P. W. na podstawie sporządzonej w dniu 27 maja 2013r. umowy o pracę;

- art. 6 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie zeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.), poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na uznaniu, że odwołująca nie podlega jako pracownik obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia w C. P. W.,

- art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa poprzez niewłaściwe zastosowanie;

- art. 353¹ k.c. w związku z art. 300 k.p., poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że przepis ten nie ma zastosowania w niniejszej sprawie, a tym samym uznaniu, iż zasada swobody umów, polegająca między innymi na możliwości wyboru przez strony rodzaju stosunku prawnego, który będzie je łączył, podlega ograniczeniom w stanie faktycznym niniejszej sprawy,

- art. 29 k.p. przez niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że przepis ten nie ma zastosowania w niniejszej sprawie, a odwołująca się nie zawarła umowy o pracę z C. P. W., choć bezsporną i niekwestionowaną przez strony wolą było nawiązanie stosunku pracy, świadczenie pracy w ramach podporządkowania w określonych szczegółowo w pisemnym „Zakresie obowiązków” czynnościach;

- art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p., przez przyjęcie, że to na odwołującej spoczywał ciężar dowodu, że pozostawała w stosunku pracy, podczas gdy pozwany organ rentowy, na którym spoczywał ciężar dowodu w niniejszej sprawie, nie przedstawił jakichkolwiek dowodów podważających skuteczność zawartej przez odwołującą umowy o pracę.

Wskazując na powyższe zarzuty apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającej go decyzji organu rentowego.

Analizując zasadność apelacji zważyć należy, że Sąd Okręgowy poczynił trafne ustalenia faktyczne, co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia. Jednakże wskutek wadliwej oceny dowodów wyprowadził błędne wnioski, iż N. S. od 27 maja 2013r. nie spełnia przesłanek do objęcia jej obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi, bowiem umowa wnioskodawczyni z P. W. właścicielem firmy (...) nie wykreowała stosunku pracy, o którym mowa w art. 22 § 1 k.p., a zatem niewłaściwie zastosował przepisy prawa materialnego, skutkujące błędnym rozstrzygnięciem.

Przedmiot sporu w niniejszej sprawie to kwestia podlegania N. S. ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od 27 maja 2013 roku z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek P. C.. Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 oraz art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j.: Dz. U. z 2009r. Nr 205, poz. 1585) tytułem obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego, rentowego oraz chorobowego i wypadkowego jest pozostawanie w stosunku pracy (art. 8 ust. 1 cytowanej ustawy). Natomiast w myśl art. 13 ust. 1 takie ubezpieczenie trwa od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku. Według art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.), przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

W świetle tej regulacji, istotne w sprawie było ustalenie i rozważenie, czy pomiędzy skarżącą a P. W. istniał stosunek pracy i czy praca była rzeczywiście w jego ramach świadczona. Skoro forma wykonywania pracy decyduje o podstawie podlegania ubezpieczeniom społecznym oczywiste jest uprawnienie organu rentowego, do kontroli zawieranych umów o pracę a następnie, w razie sporu, zakres kognicji sądu ubezpieczeń, obejmuje - badanie ważności danego stosunku prawnego. Dla wywołania skutków prawnych związanych z istnieniem danego stosunku zobowiązaniowego nie jest wystarczające jedynie zawarcie umowy od strony formalnej, ale decydujące jest rzeczywiste realizowanie i

trwanie stosunku pracy w granicach wyznaczonych treścią art. 22 k.p. Sama wola stron nie jest wystarczająca, skoro nie towarzyszy jej realizowanie umowy.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należy osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 - 16/251).

Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska Sądu I instancji, że stosunek prawny łączący N. S. i P. W. nie może być zakwalifikowany jako umowa o pracę z uwagi na brak wszystkich cech stosunku pracy, przede wszystkim podporządkowania wnioskodawczyni pracodawcy. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika bowiem jednoznacznie, że pomiędzy N. S. i P. C. doszło do zawarcia umowy o pracę, która to umowa była faktycznie realizowana w reżimie pracowniczym. N. S. została zatrudniona na stanowisku specjalisty ds. marketingu w wymiarze czasu pracy $\frac{3}{4}$ etatu, za wynagrodzeniem w wysokości 3900 zł brutto miesięcznie, świadczyła pracę w miejscu i czasie określonym przez pracodawcę, za którą otrzymywała określone w umowie wynagrodzenie. Zgromadzone dowody wskazują na to, że każda ze stron umowy realizowała warunek regularnego wykonywania pracy przez skarżącą, albowiem płatnik składek prowadził ewidencję czasu pracy skarżącej i w ramach nadzoru kontrolował wyniki pracy wnioskodawczyni, a odwołująca konsultowała sposób realizacji swoich obowiązków pracowniczych z pracodawcą. Płatnik interesował się wynikami pracy wnioskodawczyni i czy praca ta odpowiadała cechom umówionej. Natomiast fakt, że wnioskodawczyni sama ustalała osoby, z którymi ma się spotkać, sama do nich dzwoniła i umawiała się z nimi, sama organizowała sobie czas pracy tzn. czas spotkań z klientami i czas pracy przy komputerze oraz miała samodzielność w zakresie kontaktów z klientami firmy płatnika wynikał z granic zakreślonych obowiązkami specjalisty ds. marketingu i w żadnej mierze nie stanowi dowodu na „brak podporządkowania pracowniczego” wnioskodawczyni. N. S. wykonywała polecenia wydane jej przez pracodawcę. Wykonywała czynności typowe dla stanowiska specjalisty ds. marketingu. Zadaniem ubezpieczonej było m.in. sporządzanie baz danych potencjalnych klientów, do których kierowano działania promocyjne, wybór efektywnych form reklamy i pozostałych elementów promocji, przygotowanie oraz wysyłanie ofert i promocji dla firm zewnętrznych. Ubezpieczona, jako osoba legitymująca się wykształceniem wyższym i posiadająca doświadczenie pracy w marketingu miała kwalifikacje do zajmowania stanowiska określonego w umowie. Ponadto, zatrudnienie N. S. było ekonomicznie uzasadnione i podyktowane rzeczywistą potrzebą zaangażowania nowego pracownika. Przedsięwzięcie prowadzone przez P. W. było w dobrej kondycji finansowej.

Stwierdzić zatem należy, że N. S. z racji podjęcia zatrudnienia w ramach stosunku pracy, od dnia zawarcia umowy z płatnikiem, tj. od 27 maja 2013r., podlega z tytułu tego zatrudnienia ubezpieczeniom społecznym w myśl art. 6 ust. 1 i art., art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. nr 205 z 2009r., poz. 1585 – tekst jednolity ze zm.).

Mając powyższe na uwadze, uznając zarzuty apelacji za zasadne, Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 1 k.p.c., orzekł jak w punkcie 1 sentencji. Uwzględniając wynik procesu, o kosztach postępowania w punkcie 2, orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w zw. z § 12 ust. 2 i § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 461).

Przewodniczący: Sędziowie: